

Tampereen kaupungin perusopetuksen tunne- vuorovaikutus ja turvataitojen opetussuunnitelma 4.vuosiluokalle

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja opetetaan ympäristöoppi -oppiaineen alla.

4.vuosiluokalla tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelma vastaa ympäristöopin opetussuunnitelman tavoitteita 8., 10., 11. ja 19.

Kaikkien tavoitteiden sisältöinä ovat ympäristöopin sisällöt: S1 *Minä ihmisenä*, S2 *Arjen tilanteissa toimiminen* ja S6 *Kestävän tulevaisuuden rakentaminen*.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet poikkeavat hieman ympäristöopin tavoitteiden laaja-alaisista tavoitteista. Ne vastaavat tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuksen tavoitteita. Opetussuunnitelmassa laaja-alaisista tavoitteista käytetään lyhennettä LT.

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen osaamista ei arvioida erikseen. Osaaminen voidaan ottaa soveltaen huomioon ympäristöopin arvioinnissa tavoitteissa 8., 10. ja 11.

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opettamiseen on koostettu materiaalipaketti, jonka sisältöjä noudattamalla voidaan käydä läpi tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuksen tavoitteet. Opetuksessa voidaan toki käyttää myös muita materiaaleja.

Tunnetaidot 4.luokka			
Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Tunnetaitojen opetuksen tavoitteet	Tunnetaitojen opetuksen sisällöt	LT
T10 Oppilas vahvistaa valmiuksia ja toimintamalleja, jotka edistävät yhteistyötä ryhmässä ja ehkäisevät kiusaamista. Oppilas osaa selittää, mitä on mielen hyvinvointi ja opettelee toimintamalleja, joilla sitä voidaan edistää. (S1, S2, S6)	1. Oppilas osaa nimetä ja tunnistaa tunteita.	Tunnistetaan ja nimetään tunteita.	L2, L3
	2. Oppilas harjoittelee tunteiden säätelyä erilaisissa tilanteissa.	Harjoitellaan tunnistamaan ja hyväksymään tunteita erilaisissa tilanteissa, kuten pelitilanteissa häviäminen, reilu häviäjä, voittajan ilo. Etsitään erilaisia keinoja tunteiden hallintaan.	
	3. Oppilas harjoittelee tunteiden ilmaisua.	Harjoitellaan ymmärtämään oman tunnetilan vaikutusta omaan mieleen ja sitä kautta omaan toimintaan. Harjoitellaan ilmaisemaan tunnetiloja.	
		4. Oppilas harjoittelee nimeämään ja tunnistamaan omia vahvuuksiaan.	Harjoitellaan omien vahvuuksien tunnistamista ja nimeämistä.

T19 Oppilas oppii ymmärtämään unen, ravinnon, liikunnan ja mielen hyvinvoinnin merkitystä terveydelle ja toimimaan tämän tiedon pohjalta terveyttä edistävästi omassa arjessa. (S1, S2, S6)	5. Oppilas harjoittelee tietoisuustaitoja.	Opitaan tiedostamaan kehon ja mielen viestejä. Harjoitellaan tietoisuustaitojen avulla itsensä hyväksymistä.	L1, L3
	6. Oppilas oppii sanoittamaan hyviä asioita itsensä, elämässään ja ympäristössään.	Harjoitellaan kiitollisuutta ja hyvän huomaamista itsessä, omassa elämässä toisissa ja ympäristössä.	
	7. Oppilas pohtii omia valintoja mielen hyvinvoinnin kannalta.	Huomataan, että omia valintoja voi tehdä ja niillä on merkitystä mielen hyvinvoinnille. Harjoitellaan mielen hyvinvointia lisäävien valintojen tekemistä. Löydetään keinoja helpottaa omaa tunnetilaa.	

Vuorovaikutustaidot 4.luokka

Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Vuorovaikutustaitojen opetuksen tavoitteet	Vuorovaikutustaitojen opetuksen sisällöt	LT
T10 Oppilas vahvistaa valmiuksia ja toimintamalleja, jotka edistävät yhteistyötä ryhmässä ja ehkäisevät kiusaamista. Oppilas osaa selittää, mitä on mielen hyvinvointi ja opettelee toimintamalleja, joilla sitä voidaan edistää. (S1, S2, S6)	1. Oppilas harjoittelee vuorovaikutustaitoja viestintätilanteissa.	Harjoitellaan vuoropuhelua ja vuoropuhelun aikaista reagointia. Harjoitellaan toisten kuuntelemista ja oman mielipiteen kertomista. Harjoitellaan katsekontaktin ottamista erilaisten leikkien avulla. Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita.	L2, L3
	2. Oppilas harjoittelee kaveritaitoja.	Harjoitellaan kaveritaitoja draaman keinoin ja esimerkkien avulla. Harjoitellaan ryhmään liittymistä ja toisten mukaan ottamista.	
	3. Oppilas harjoittelee asettumaan toisen ihmisen asemaan vuorovaikutustilanteissa.	Harjoitellaan suhtautumaan toisiin ihmisiin empaattisesti. Harjoitellaan löytämään sopivia ilmaisutapoja arjen vuorovaikutustilanteissa ja some-viestinnässä.	

	4. Oppilas harjoittelee positiivisen palautteen antamista ja vastaanottamista.	Opitaan huomaamaan ja ilmaisemaan hyviä asioita toisissa. Opitaan ottamaan vastaan positiivista palautetta.	
	5. Oppilas harjoittelee rakentavaa ja sovittavaa ristiriitatilanteiden ratkaisua.	Opitaan tunnistamaan kiusaamisen eri muotoja ja tapoja. Eri roolien merkityksen huomaaminen ja harjoittelu ristiriitatilanteissa. Tunnistetaan ristiriitatilanteita ja niiden taustasyitä. Opitaan riitojen ratkaisua.	
T11 Oppilas käyttää tietojen ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti. (S1, S2, S6)	6. Oppilas harjoittelee oman mielipiteen ilmaisua.	Harjoitellaan omien mielipiteiden muodostamista ja niiden ilmaisemista rakentavasti tutussa ryhmässä ja erilaisissa ikätasolle sopivissa viestintäympäristöissä.	L5, L7
	7. Oppilas tutustuu erilaisiin viestintävälineisiin ja niissä tapahtuvaan vuorovaikutukseen.	Harjoitellaan vuorovaikutusta ja asioiden sopimista erilaisissa sosiaalisen median ympäristöissä kirjoittaen ja keskustellen.	
Turvataidot 4.luokka			
Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Turvataitojen opetuksen tavoitteet	Turvataitojen opetuksen sisällöt	LT
T8 Oppilas harjoittelee turvallisuuden edistämistä ja turvataitoja erityisesti seuraavilla osa-alueilla: paloturvallisuus, myrkytykset ja päihitteet. Oppilas opettelee suojelemaan itseään fyysiseltä ja henkiseltä väkivallalta, esimerkiksi netti-kiusaamiselta. (S1, S2, S6)	1. Oppilas tunnistaa omia rajojaan. 2. Oppilas osaa kunnioittaa omaa ja muiden oikeutta fyysiseen koskemattomuuteen. 3. Oppilas tiedostaa oman lähipiirinsä turvaverkon merkityksen.	Opetellaan tunnistamaan omia rajoja sekä tarvetta omaan tilaan, rauhaan ja yksityisyyteen. Harjoitellaan puolustamaan omaa tilaa ja rajoja. Harjoitellaan kunnioittamaan toisten rajoja. Opitaan tunnistamaan turvallisia aikuisia omasta lähipiiristä. Kenelle voin puhua? Mistä löydän tarvittaessa apua?	L2, L3

<p>T10</p> <p>Oppilas vahvistaa valmiuksia ja toimintamalleja, jotka edistävät yhteistyötä ryhmässä ja ehkäisevät kiusaamista.</p> <p>Oppilas osaa selittää, mitä on mielen hyvinvointi ja opettelee toimintamalleja, joilla sitä voidaan edistää.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	<p>4. Harjoitellaan itsensä arvostamista ja itseluottamusta.</p>	<p>Harjoitellaan toimintamalleja, joilla voidaan edistää mielen hyvinvointia.</p> <p>Harjoitellaan tiedostamaan ryhmäpaineen vaikutuksia omaan toimintaan.</p> <p>Harjoitellaan tekemään omia valintoja ryhmäpaineesta huolimatta.</p>	<p>L2, L3</p>
<p>T11</p> <p>Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	<p>5. Oppilas oppii keinoja puolustautua kiusaamiselta ja häirinnältä sosiaalisessa mediassa.</p>	<p>Harjoitellaan keinoja turvalliseen sosiaalisen median käyttöön.</p> <p>Harjoitellaan tunnistamaan, milloin viestittely somessa on väärin sekä omalta että toisten osalta.</p> <p>Sovitaan yhdessä luokan some-säännöt.</p> <p>Opitaan, mistä voidaan hakea apua ja kysyä tarvittaessa neuvoa kiusaamis- tai häirintätapauksessa.</p>	<p>L4, L5</p>

Tampereen kaupungin perusopetuksen tunne- vuorovaikutus ja turvataitojen opetussuunnitelma 6.vuosiluokalle

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja opetetaan ympäristöoppi -oppiaineen alla.

6.vuosiluokalla Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelma vastaa ympäristöopin opetussuunnitelman tavoitteita 8., 10., 11. ja 19.

Kaikkien tavoitteiden sisältöinä ovat ympäristöopin sisällöt: S1 *Minä ihmisenä*, S2 *Arjen tilanteissa toimiminen* ja S6 *Kestävän tulevaisuuden rakentaminen*.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet poikkeavat hieman ympäristöopin tavoitteiden laaja-alaisista tavoitteista. Ne vastaavat tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuksen tavoitteita. Opetussuunnitelmassa laaja-alaisista tavoitteista käytetään lyhennettä LT.

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen osaamista ei arvioida erikseen. Osaaminen voidaan ottaa soveltaen huomioon ympäristöopin tavoitteiden arvioinnissa tavoitteissa 8., 10. ja 11.

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opettamiseen on koostettu materiaalipaketti, jonka sisältöjä noudattamalla voidaan käydä läpi tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuksen tavoitteet. Opetukseen voidaan toki käyttää myös muita materiaaleja.

Tunnetaidot 6.luokka			
Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Tunnetaitojen opetuksen tavoitteet	Tunnetaitojen opetuksen sisällöt	LT
T10 Oppilas vahvistaa taitojaan edistää omaa henkistä hyvinvointiaan. (S1, S2, S6)	1. Oppilas laajentaa tunnesanastoa.	Tunnistetaan ja nimetään tunteita.	L2, L3
	2. Oppilas harjoittelee tunteiden ilmaisua.	Harjoitellaan löytämään sopivia tapoja tunteiden ilmaisuun.	
	3. Oppilas harjoittelee tunteiden säätelyä erilaisissa tilanteissa.	Harjoitellaan löytämään itselle sopivia tapoja tunteiden säätelyyn erilaisissa tilanteissa.	
	4. Oppilas harjoittelee oman sekä toisen tunnekokemuksen huomioon ottamista.	Harjoitellaan ottamaan omat ja toisten tunteet huomioon; empatiakyky.	
	5. Oppilas harjoittelee omien ja toisten vahvuuksien tunnistamista.	Harjoitellaan nimeämään ja tunnistamaan omia ja toisten luontevahvuuksia. Vahvistetaan itsetuntemusta vahvuuksia tunnistamalla.	

<p>T19</p> <p>Oppilas tarkkailee omia terveystottumuksiaan ja soveltaa terveysosaamisen taitoja arjessa.</p> <p>Oppilas harjoittelee itsehoitotaitoja, joilla voidaan vaikuttaa omaan mielialaan.</p> <p>Oppilas tunnistaa omaa oppimista tukevia asioita.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	6. Oppilas harjoittelee tietoisuustaitoja.	<p>Opitaan tiedostamaan kehon ja mielen viestejä, sekä niiden vaikutusta meihin.</p> <p>Harjoitellaan tietoisuustaitojen avulla itsensä hyväksymistä.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia rentoutumisharjoituksia.</p>	L1,L3
	7. Oppilas harjoittelee erilaisia tapoja mielialan kohottamiseksi. Opitaan sanoittamaan hyviä asioita itsessä, omassa elämässä ja ympäristössä.	<p>Harjoitellaan kiitollisuutta ja hyvän huomaamista itsessä, omassa elämässä, toisissa ja ympäristössä.</p> <p>Harjoitellaan positiivista ajattelua.</p> <p>Harjoitellaan unelmoimista ja haaveilua.</p>	
	8. Oppilas pohtii omia valintoja mielen hyvinvoinnin kannalta.	<p>Huomataan, että omia valintoja voi tehdä ja niillä on merkitystä mielen hyvinvoinnille.</p> <p>Harjoitellaan mielen hyvinvointia lisäävien valintojen tekemistä.</p>	
	9. Oppilas harjoittelee löytämään keinoja suhtautua luottavaisesti tulevaisuuteen.	<p>Luodaan positiivisia tulevaisuuskuvia elämästä.</p> <p>Harjoitellaan omien tavoitteiden asettamista. Etsitään keinoja niihin pääsemiseen.</p>	

Vuorovaikutustaidot 6.luokka

Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Vuorovaikutustaitojen opetuksen tavoitteet	Vuorovaikutustaitojen opetuksen sisällöt	LT
<p>T10</p> <p>Oppilas vahvistaa taitojaan edistää omaa henkistä hyvinvointiaan.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	1. Oppilas harjoittelee vuorovaikutustaitoja erilaisissa viestintätilanteissa.	<p>Harjoitellaan vuoropuhelua ja toisen aktiivista kuuntelua.</p> <p>Reagoidaan toisen kommentteihin ja harjoitellaan keskustelun ylläpitämistä.</p> <p>Harjoitellaan oman mielipiteen kertomista perustellen.</p>	L2, L3, L7
	2. Oppilas harjoittelee ryhmässä toimimista erilaisissa ryhmärooleissa.	<p>Harjoitellaan kaveritaitoja ja ryhmätilanteissa toimimista eri rooleissa.</p> <p>Huomataan oman toiminnan vaikutus ryhmän toimintaan. Otetaan</p>	

		vastuuta ryhmäläisistä ja ryhmän toiminnasta.	
	3. Oppilas harjoittelee positiivisen palautteen antamista ja vastaanottamista.	Opitaan huomaamaan ja ilmaisemaan hyviä asioita toisissa. Opetellaan toisten kannustamista. Opitaan ottamaan vastaan positiivista palautetta.	
	4. Oppilas harjoittelee rakentavaa ja sovittavaa ristiriitatilanteiden ratkaisua.	Opitaan tunnistamaan kiusaamisen eri muotoja ja tapoja. Eri roolien merkityksen huomaaminen ja harjoittelu ristiriitatilanteissa. Harjoitellaan toisen ihmisen asemaan asettumista.	
	5. Oppilas harjoittelee huomioimaan toisten näkökulmia ja mielipiteitä vuorovaikutustilanteissa.	Harjoitellaan oman mielipiteen esittämistä ja perustelua sekä huomioimaan ja hyväksymään toisten mielipiteitä. Harjoitellaan arvioimaan, milloin on hyvä reagoida tai jättää reagoimatta.	
T11 Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti. (S1, S2, S6)	6. Oppilas harjoittelee vuorovaikutusta monimediasissa vuorovaikutustilanteissa.	Harjoitellaan vuorovaikutusta erilaisissa sosiaalisen median ympäristöissä. Harjoitellaan muita kunnioittavaa mielipiteen ilmaisua some-viestinnässä. Sovitaan yhdessä luokan somesäänöt.	L3, L5
Turvataidot 6.luokka			
Ympäristöopin opetuksen tavoitteet	Turvataitojen opetuksen tavoitteet	Turvataitojen opetuksen sisällöt	LT
T8 Oppilas osaa kuvata turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja	1. Oppilas harjoittelee pitämään kiinni omista rajoistaan. Oppilas kunnioittaa ja arvostaa toisia ihmisiä.	Harjoitellaan kieltäytymään itselle tai toisille vahingollisista asioista. Tunnistetaan rohkeuden ja uhkarohkeuden ero.	L2, L3

<p>ensiaputilanteissa sekä toimia tarkoituksenmukaisesti. Oppilas osaa käyttää kotiympäristön sähkölaitteita turvallisesti.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	<p>2. Oppilas oppii nimeämään selviytymiskeinoja turvattomissa ja pelottavissa tilanteissa.</p>	<p>Tunnistetaan turvalliset ihmiset omasta lähipiiristä, joille voi puhua omista peloista ja huolista.</p> <p>Opitaan etsimään yhteydenottokanavia avun saamiseen. Esimerkiksi some, kouluterveydenhoito.</p>	<p>L2, L3</p>
<p>T11</p> <p>Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsitteilyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.</p> <p>(S1, S2, S6)</p>	<p>3. Oppilas harjoittelee toimimaan tilanteissa, joissa hän kohtaa ongelmia sosiaalisen median ympäristöissä.</p> <p>4. Oppilas oppii tunnistamaan, milloin aikuisen viestittely somessa on väärin.</p>	<p>Opetellaan tunnistamaan omia rajoja sosiaalisessa mediassa. Mitä tietoa ja millaista sisältöä julkaisen itsestäni sosiaalisessa mediassa?</p> <p>Tunnistetaan median liialliseen käyttöön liittyviä haittoja.</p> <p>Tiedostetaan grooming-ilmiö ja harjoitellaan keinoja turvalliseen sosiaalisen median käyttöön.</p>	<p>L4, L5</p>